

Günün Piyasa Haritası

Yeni haftaya girerken küresel piyasalarda ana fiyatlama eksenini, ABD-İran savaşında diplomasi ihtimalinin yeniden görünür hale gelmesi ile sahadaki askeri tırmanma riskinin aynı anda devam etmesi üzerinden şekilleniyor. ABD Başkanı Donald Trump, İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan ile Birleşmiş Milletler Genel Kurulu sırasında görüşmeye açık olduğunu belirtirken, Pezeşkiyan ve Dışişleri Bakanı Eragci'nin New York'a katılımı için gerekli vizelerin verilmesi siyasi temas ihtimalini güçlendiriyor. Buna karşılık İran Silahlı Kuvvetleri, ABD'nin yeni bir saldırıya hazırlandığına ilişkin bilgi aldıklarını açıklayarak böyle bir durumda bölgedeki ABD unsurlarının hedef alınacağını duyurdu. Tahran ayrıca saldırılara destek verecek bölge ülkelerini de ABD'nin eylemlerinin ortağı olarak değerlendireceğini belirtiyor. Dolayısıyla mevcut tablo doğrudan bir ateşkes sürecinden çok, tarafların askeri caydırıcılığı korurken pazarlık alanı açmaya çalıştığı kırılgan bir dengeye işaret ediyor. Piyasa açısından önemli değişim de burada oluyor. Son haftalarda ağırlıklı olarak savaşın genişlemesi olan ana tema artık diplomatik çözüm ihtimali ile yeni saldırı riskini aynı anda değerlendirmek zorunda kalıyor.

Bu değişimin ilk ve en belirgin yansıması haliyle petrol piyasasında görülüyor. Brent pazartesi sabahı %2,08 gerileyerek 101,71 dolara, WTI ise %2,14 düşüşle 98,15 dolara inerken iki kontrat da 10 Eylül'den bu yana en düşük seviyelerini gördü. Diplomasi beklentisine ek olarak Suudi Arabistan'ın sevkiyatlarında görülen kısmi toparlanma da petrol üzerindeki risk primini azaltıyor. Bununla birlikte fiziksel arz tarafındaki sorunlar tamamen çözülmüş değil. İran savaşı nedeniyle Orta Doğu'dan günlük ortalama 770 bin varillik petrol arz kaybı yaşandığı hesaplanırken, özellikle dizel ve diğer petrol ürünlerinde kısıtların ham petrole kıyasla daha belirgin kaldığı görülüyor. Bu nedenle son geri çekilme, enerji şokunun sona ermesinden çok piyasanın diplomasi ihtimaline ve alternatif arz kanallarına yeniden ağırlık vermesini yansıtıyor.

Petroldeki düşüşü kalıcı bir normalleşme olarak okumak için ise hala erken. İran'ın yeni saldırı uyarısı Hürmüz çevresindeki askeri riskin yeniden hızla yükselebileceğini gösterirken, bölgesel enerji ve deniz taşımacılığı altyapısı kırılganlığını koruyor. Bu nedenle yeni haftada petrol fiyatlamasının temel sorusu diplomatik temasların gerçekleşip gerçekleşmemesi değil, bu temasların sahadaki askeri davranışı gerçekten değiştirip değiştirmeyeceği olacak. ABD ile İran arasında somut bir müzakere sürecinin başlaması ve Suudi sevkiyatlarındaki toparlanmanın devam etmesi halinde enerji risk primi daha fazla çözülebilir. Buna karşılık yeni bir ABD saldırısı veya İran misillemesi son günlerdeki rahatlamayı hızla tersine çevirebilir.

ABD'de Motorin 6,50 Doları Aştı

ABD'de perakende motorin fiyatının galon başına 6,50 doların üzerine çıkması, Orta Doğu kaynaklı enerji şokunun artık yalnızca ham petrol kontratlarında değil nihai yakıt fiyatlarında da güçlü biçimde hissedildiğini gösteriyor. Dizel fiyatlarındaki yükseliş özellikle taşımacılık, lojistik ve sanayi maliyetleri açısından kritik; çünkü bu kanal üzerinden enerji şoku şirket marjlarından tüketici fiyatlarına kadar daha geniş bir maliyet zincirine yayılabiliyor. Kashkari'nin de dikkat çektiği üzere ABD'de fiyat baskıları artık yalnız enerjiyle sınırlı değilken, motorindeki yeni zirve Fed'in enflasyonla mücadele alanını daha da daraltabilir. Piyasa açısından asıl mesele, motorindeki yükselişin geçici savaş primi olarak kalıp kalmayacağı veya rafineri ürünlerinde daha uzun süreli bir arz sıkışıklığına dönüşüp dönüşmeyeceği.

QatarEnergy, Bessent'e Karşı Çıktı

QatarEnergy CEO'su ve Katar Enerji Bakanı Saad Al-Kaabi, ABD Hazine Bakanı Scott Bessent'in Hürmüz Boğazı'nın birkaç yıl içinde alternatif boru hatları sayesinde stratejik önemini kaybedebileceği yönündeki yaklaşımına karşı çıkıyor. Al-Kaabi'nin temel itirazı, Hürmüz'ün yalnızca petrol ve LNG taşımacılığı açısından değil Katar, Kuveyt, Bahreyn, Irak ve İran'ın daha geniş ticaret akışları bakımından da alternatifsiz bir geçiş noktası olması. QatarEnergy'nin kendi LNG ihracatının boğaza yüksek bağımlılığı da bu değerlendirmeyi daha önemli hale getiriyor. Bu nedenle Bessent'in hızlı bir bypass senaryosu bölgenin fiziksel altyapısı açısından iyimser kalırken, Hürmüz'de kalıcı güvenlik sağlanmadığı sürece boğaz petrol ve LNG fiyatlamasındaki temel risk primlerinden biri olmaya devam edecek.

ABD-Çin Diyalogu Hızlanıyor

ABD Hazine Bakanı Scott Bessent ile Çin Başbakan Yardımcısı Hı Lifing başkanlığındaki ekonomi heyetleri New York'ta ticaret ve yapay zeka başlıklarını görüşürken taraflar yeniden bir araya gelme konusunda da mutabık kaldı. Washington, yapay zeka alanında iki ülke arasında bir bildirim mekanizması kurulmasını önerirken, ticaret tarafında enerji, tarım, tıbbi cihazlar, tüketim malları ve düşük teknoloji ürünler gibi daha az hassas alanlarda ilişkilerin dengelenmesine yönelik çalışmalar öne çıkıyor. Görüşmelerin Şi Cinping'in beklenen ABD ziyareti öncesinde yapılması, temasların liderler düzeyindeki olası yeni çerçeveye hazırlık niteliği taşıdığını gösteriyor. Tarifeler, teknoloji kısıtlamaları ve nadir toprak elementleri üzerindeki yapısal anlaşmazlıklar devam etse de bu mekanizma kısa vadede iki ülke arasındaki ekonomik gerilimin daha yönetilebilir hale gelmesine katkı sağlayabilir.

BofA, Ek Faiz Artışları Bekliyor

Bank of America, Fed'in eylül ayındaki 25 baz puanlık artışının ardından sıkılaştırma döngüsünün henüz tamamlanmadığını ve 2026 içinde iki ek faiz artışı daha gelebileceğini düşünüyor. Ayrıca güçlü ekonomik aktivite ile yıllık %3,4 civarında seyreden yapışkan enflasyonu bu beklentinin temel gerekçeleri arasında gösterirken, ardışık artışların ardından daha uzun bir duraklama dönemi öngörüyor. Kurumun temel senaryosunda ek artışlar politika faizini %4,25-%4,50 aralığına taşıırken, daha kalıcı enflasyon baskısı durumunda piyasanın %5 ve üzerindeki faiz senaryolarını yeniden değerlendirmek zorunda kalabileceği riski de gündemde. Bu çerçeve, önümüzdeki dönemde kısa vadeli ABD tahvil getirileri ve dolar için yukarı yönlü, faiz duyarlı riskli varlıklar için ise daha sıkı bir finansal koşul setine işaret ediyor.

Kashkari, Enflasyonun Yaygınlaştığını Söylüyor

Minneapolis Fed Başkanı Neel Kashkari, ABD'de enflasyonun artık yalnız petrol ve gıda fiyatlarıyla açıklanamayacağını, fiyat baskılarının ekonominin geniş bölümüne yayıldığını belirtiyor. Kashkari enerji ve gıda dışlandığında dahi enflasyonun fazla yüksek kaldığını söylerken, geçen haftaki 25 baz puanlık faiz artışını da desteklediğini açıkladı. Fed'in görevinin enflasyonu %2 hedefine geri getirmek olduğunu vurgulayan Kashkari, para politikasının Hürmüz Boğazı'nı açamayacağını veya petrol fiyatlarını doğrudan düşüremeyeceğini de özellikle ayırıyor. Piyasa açısından bu mesaj, enerji fiyatları gerilese bile Fed'in sıkı para politikasından hızla geri dönmeyebileceğine işaret ediyor. Çünkü sorun artık yalnız dışsal enerji şokundan değil, hizmetler dahil daha geniş bir enflasyon tabanından kaynaklanıyor.

Goldman Sachs, Doğal Gazda 105 Euro Riski Görüyor

Goldman Sachs, Basra Körfezi'nden LNG ihracatının kış döneminde anlamlı biçimde toparlanmaması halinde Avrupa'nın gösterge TTF kontratının yıl sonuna kadar megavatsaat başına 105 euroya, Asya JKM fiyatının ise milyon İngiliz ısı birimi başına 35 dolara kadar çıkabileceğini öngörüyor. Bankanın baz senaryosunda Hürmüz üzerinden LNG akışının kademeli olarak toparlanmasıyla TTF'nin yaklaşık 70 euro seviyesinde kalması bekleniyor. Kurum aynı zamanda yüksek gaz fiyatlarının yaratacağı talep kaybının özellikle enerji yoğun sanayi sektörlerinde yoğunlaşacağını düşünüyor. Dolayısıyla Hürmüz'deki gelişmeler yalnız petrolü değil, Avrupa'nın kış enerji güvenliğini ve sanayi maliyetlerini de doğrudan etkileyebilecek büyüklükte bir risk oluşturuyor.

SPK, Tasfiye Süresini Uzatı

SPK, tasfiye kapsamındaki 131 yatırım fonu için daha önce üç ay olarak belirlenen azami tasfiye süresini altı aya çıkardı. Kararda fonların portföy yapıları ile mevcut piyasa koşulları dikkate alınırken, tasfiye sürecini yürütmek üzere Türkiye İş Bankası ve Ziraat Bankası yetkilendirilmiş durumda. Sürenin uzatılması, portföy varlıklarının kısa bir zaman diliminde zorunlu olarak nakde çevrilmesi ihtiyacını azaltarak Borsa İstanbul üzerindeki potansiyel satış baskısının daha uzun bir döneme yayılmasına imkan sağlayabilir. Piyasa açısından bundan sonraki asıl başlık, satışların hangi hızda ve miktarda yapılacak olması olacak.

Fon Soruşturmasında MASAK Devrede

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın sermaye piyasası işlemlerine ilişkin yürüttüğü soruşturma kapsamında MASAK'tan şirketlerle ilgili verileri talep edildi. İncelemede 2024'ten bu yana yurt dışına gerçekleştirilen para ve kripto varlık transferleri ile tüm para giriş çıkışlarının araştırılması istenirken, yöneticilerin birinci derece yakınlarının hesap hareketleri de kapsama dahil edildi. Bu gelişme fon sektörüne yönelik incelemenin yalnız portföy işlemleriyle sınırlı kalmayıp, mali akışların kaynağı ve yurt dışına olası transfer kanallarına kadar genişlediğini gösteriyor. Borsa İstanbul açısından izlenecek temel unsur, soruşturmanın yeni kişi veya kurumlara genişleyip genişlemeyeceği ve bunun fon likiditesi ile yatırımcı davranışı üzerinde ek bir etkisinin olup oluşmayacağı olacak. Bu konuda yaşanacak yeni gelişmelerin hisse senetleri üzerinde oynaklığın yüksek kalmaya devam etmesine neden olması beklenecektir.

Goldman Sachs, Türkiye Tahminini Yükseltti

Goldman Sachs, Türkiye için 2026 yıl sonu enflasyon tahminini %27,5'ten %29'a çıkarırken yüksek enerji fiyatları ile Türk lirasındaki değer kaybını başlıca yukarı yönlü riskler olarak gösterdi. Kurum, enerji fiyatlarındaki belirsizlik ve kur hareketlerinin faizlerin daha uzun süre yüksek tutulmasını gerektirebileceğini değerlendirirken, Türkiye'nin dış dengesini desteklemek amacıyla TL'de daha hızlı değer kaybına izin verilebileceğini öngörüyor. Bankanın tahmininde TL'nin dolar karşısında yıllık bazda %20'li seviyelerin ortalarında değer kaybetmesi, cari açığın ise 2026'da GSYH'nin %3,5'ine, yaklaşık 60 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Bu çerçevede, enerji şokunun Türkiye'de yalnız enflasyon tahminlerini değil, kur patikası ile para politikasının ne kadar süre sıkı kalacağına ilişkin beklentileri de yeniden şekillendirdiğini gösteriyor.

Özetle

Yeni haftaya girerken ABD-İran hattında diplomasi ihtimali petrol fiyatlarından bir miktar risk primi çıkarıyor; ancak Tahran'ın yeni saldırı uyarısı sahadaki tırmanma riskinin hala güçlü olduğunu gösteriyor. ABD'de motorinin 6,50 doların üzerine çıkması ve Kashkari'nin enflasyonun ekonominin geneline yayıldığını vurgulaması, Fed'in sıkı para politikasını sürdürme gerekçelerini güçlendirirken BofA da ek faiz artışları bekliyor. Hürmüz riski petrolün ötesinde LNG piyasasına taşınırken Goldman Sachs Avrupa doğalgazında 105 euroya kadar uzanan bir stres senaryosuna dikkat çekiyor. Türkiye tarafında ise SPK'nın fon tasfiye süresini altı aya çıkarması kısa vadeli satış baskısını zamana yayabilecek bir adım olurken, MASAK incelemesinin genişlemesi fon ekosistemindeki belirsizliği yüksek tutuyor; Goldman Sachs'ın enflasyon tahminini %29'a yükseltmesi de enerji ve kur kaynaklı risklerin makro görünüm üzerindeki ağırlığını artırıyor.

EREN CAN UMUT**TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ**

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.